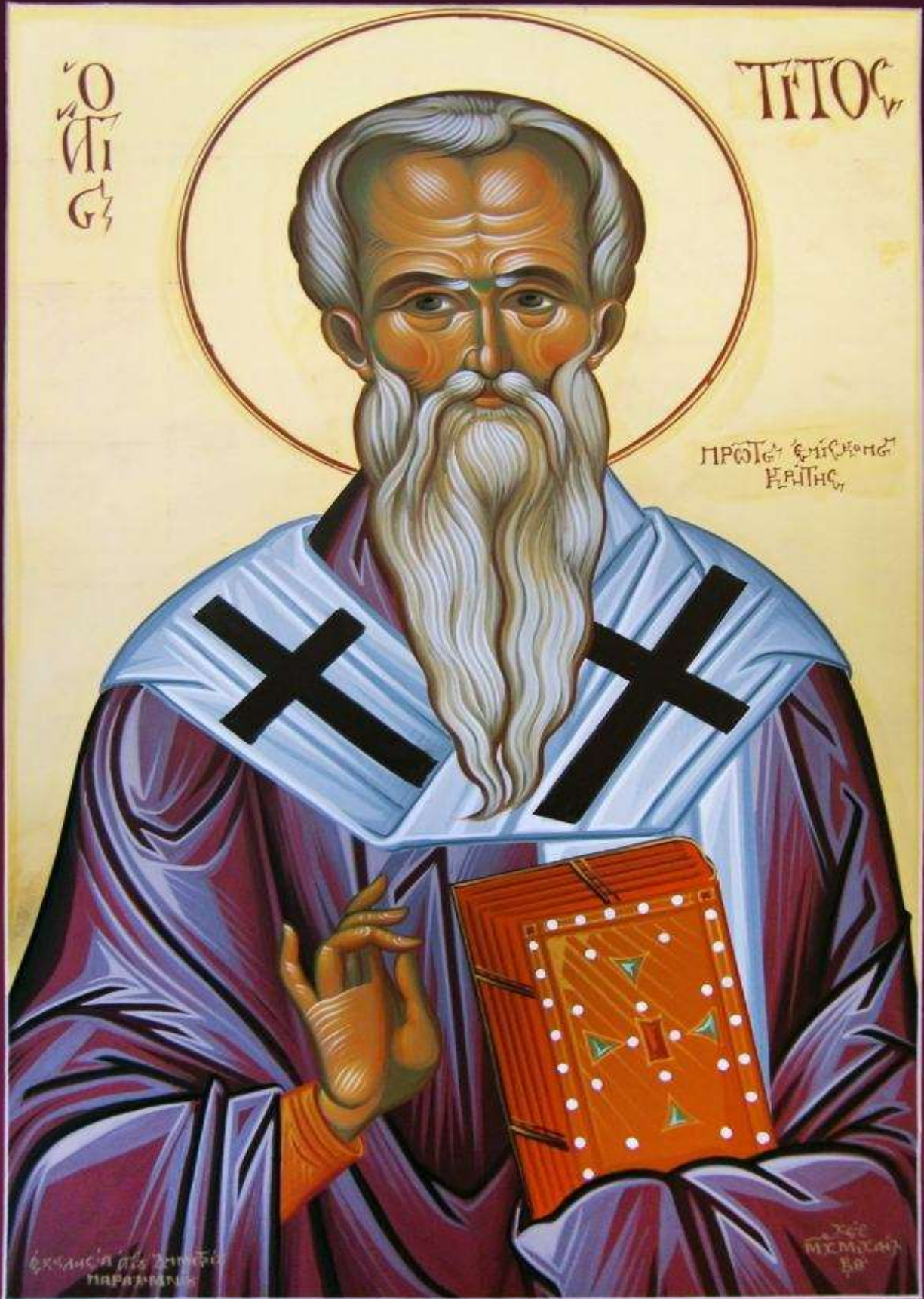

25 AUGUST

**SLUJBA
SF. APOSTOL
TIT
AL CRETEI**

HANIA, 1901

Recht 288/2

X 1038

ΠΛΗΡΗΣ ΙΕΡΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ

ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΙΤΟΥ

ΠΡΩΤΟΥ ΙΕΡΑΡΧΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΠΑΡΤΙΣΘΕΙΣΑ

ΧΑΡΙΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΟΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΙΑ' ΠΡΑΞΕΩΣ ΑΥΤΗΣ

ΥΠΟ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ καὶ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

Ταύτη προσετέθησαν δύο διατάξεις τῶν τελουμένων
δοξολογιῶν τῆ 9 Δεκεμβρίου καὶ 23 Ἀπριλλίου
ἐκάστου ἔτους.

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ,, Ε. Δ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗ

1901

ΤΗ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου

ΤΙΤΟΥ

καὶ Μνημόσυνα τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην
καὶ κατὰ καιροὺς ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρὶδος ἐν Κρήτη
σφραγισθέντων, ὀλοκαυτωθέντων
καὶ πεσόντων ἀδελφῶν

Ἐσπέρας μετὰ τὸν προσημακὸν α' στάσις τοῦ «Μακάριος ἀνὴρ».
Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν στίχ. στ' . καὶ ψάλλομεν
τὰ παρόντα προτόμοια

Ἦχος δ' . — Ω: γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Ἐστιάτωρ ἡμέτερος, τὸ τῆς πίστεως ἔρεισμα, καὶ δογμα-
των πρόβολος ἱερώτατος, Τίτος ὁ Παύλου συνέδημος,
ἀντ' ὧν προτίθεται, πανδαισίαν μυστικὴν, ἑορτὴν τὴν
ἐπέτειον. Ὅθεν ἅπαντες εὐγνωμόνως προσφέρωμεν τοὺς
ὑμνους, τῷ φιλόπαιδι ἐκείνῳ, ὡς ὀφειλόμενον ὄφλημα.

Ἀδελφὸν καὶ ἀνάψυξιν, καὶ πηγὴν παρακλήσεως, ὁ ἐθνῶν
Ἀπόστολος ἀπεκάλεσε, Τίτον, τὸ Κρήτης καλλώπισμα,
δι' οὗ τὴν ἀλήθειαν, καὶ νοὸς τὸν φωτισμὸν, ἐκ Θεοῦ ἐνε-
λάμφθημεν. Ὅθεν ἅπαντες, ἐξ ἀγρῶν ἀνθοβόλων τοὺς στε-
φάνους, κορυφῇ τῇ πανιέρῳ περιθήσομεν πλέξαντες.

Χαρμοσύνους τοῖς ρήμασι, φιλεόρτων τὸ σύστημα, καὶ
Κρητῶν τὸ ἄθροισμα εὐφημήσωμεν. Παύλου τὸ μέγα κατόρ-

θωμα, καὶ πρῶτον ἀνάθημα τῆς πατρίδος πρὸς Χριστόν, καὶ Χριστοῦ καλλιέρημα, τὸν Ἀπόστολον, τὸν ρυσάμενον Κρήτην ἐκ δουλείας, τῶν εἰδώλων καὶ τυράννου, ταῖς πρὸς Τριάδα ἐντεύξεσιν.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Τίτος ὁ πανίερος πατήρ, ἐνθερμος ἰκέτης Κυρίῳ, σπεύδων προσέρχεται, σφάγια παμφίλτατα, καὶ αἷμα ἅγιον, προσκομίζων θερμότατον, ἐκ σπλάγχων θυμάτων, ἃ κακουργῶν τύραννος, ἔθυσσε σήμερον. Ταῦτα δὲ δεικνύς τῷ Δεσπότῃ, ἰλεων εἰργάζετο τοῦτον εἰς ἐνεγκαμένης ἀπολύτρωσιν.

Ἴδε, ἀνεφώνει πρὸς Θεόν, οἶαν σοι θυσίαν προσφέρει καρτερικώτατα, Κρήτη ἢ ὀλέτειρα, ἐχθρῶν τῆς πίστεως, καὶ καμφθῆναι Σου δέεται, φιλόανθρωπα σπλάγχνα, κατανικῶν τύραννον, ὄντα δυσήτητον. Δέξαι τὰς ἐμοῦ ἰκεσίας, βράβευσον εἰρήνην τῇ ποιμνῇ, ἣν σοι τῷ κηρύγματι προσήγαγον.

Τίτε ἐδεξάμην τὴν εὐχὴν, κράτος τοῦ ἐχθροῦ τερματίσας, εἶπεν ὁ Κύριος. Κρήτην δὲ λυτρούμενος, σταυροῦ τὸ τίπωμα, πολιτείας τὸ ἐμβλημα, κατέστησα πάλιν, ὑποδηλοῦν πλήρωσιν πόθων τὴν μέλλουσαν. Ὅθεν συνετῶς καὶ ὀσίως τρέχοντες τὸν δρόμον τὸν νέον, τῶν στεφανωμάτων ἐπιτεύξονται.

Δόξα πλ. α'.

Συνήχθησαν οἱ στάχεις δεῦτε εὐωχηθῶμεν. Ὠρίμασαν τῆς ἀμπέλου αἱ σταφυλαὶ δεῦτε εὐφρανθῶμεν. Ἡ τοῦ Ἱεράρχου μνήμη, τῶν Κρητῶν φαιδρύνει τὰς ὀμηγύρεις, αὐτῇ δὲ ἦνωνται σμῆνος τῶν Χριστοῦ θυμάτων ἱερώτατον. Σήμερον γὰρ ἑορτῆς ἀγομένης, τοῦ Κρήτης λαμπτήρος θείου Τίτου, ληνὸν κατειργάσαντο, τὸ τερπνὸν Ἡράκλειον, τὰ στίφη τῶν βαρβάρων ἐχθρῶν, καὶ ἔρρεον ὡς γλεῦκος τὰ αἷματα

τῶν ἀδελφῶν, ὁσμὴ σαρκῶν καιομένων δέ, τὴν θυσίαν Θεῷ ἐποίει εὐπρόσδεκτον. Αὐτοῖς ἀνάπαυσιν, σωτηρίαν δὲ ἅπασιν, ταῖς ἱκεσίαις Τίτου, δώρησαι Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ νῦν καὶ αἶ.

Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσει.

Εἴσοδος. Φῶς ἰλαρόν. — Προκείμενον, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα.

Ἀκούσατε παῖδες παιδείαν πατρός, καὶ προσέχετε γνῶναι ἔννοιαν. Δῶρον ἀγαθὸν δωροῦμαι ὑμῖν, τὸν ἐμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε. Υἱὸς γὰρ ἐγενόμην καὶ γὰρ πατρὶ ὑπήκοος, καὶ ἀγαπώμενος ἐν προσώπῳ μητρός. Οἱ ἔλεγον καὶ ἐδίδασκόν με. Ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν· φύλασσε ἐντολὰς μὴ ἐπιλάθῃ. Ἄκουε υἱὲ καὶ δέξου ἐμοὺς λόγους, καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου, ἵνα σοι γένωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίου. Μὴ ἐκκλίνῃς εἰς τὰ δεξιὰ, μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά, ἀπόστρεψον δὲ σὸν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς· ὁδοὺς γὰρ τὰς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ Θεός, διεστραμμένοι δὲ εἰσὶν αἱ ἐξ ἀριστερῶν· αὐτὸς δὲ ὀρθὰς ποιήσει τὰς τροχιάς σου, τὰς δὲ πορείας σου ἐν εἰρήνῃ προάξει.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα.

Υἱὲ φύλασσε ἐμοὺς λόγους, τὰς δὲ ἐμὰς ἐντολὰς κρύψον παρὰ σεαυτῷ. Υἱὲ τίμα τὸν Κύριον καὶ ἰσχύσεις, πλὴν δὲ αὐτοῦ μὴ φοβοῦ ἄλλον· φύλαξον ἐμὰς ἐντολὰς καὶ βιώσεις, τοὺς δὲ ἐμοὺς λόγους ὥσπερ κόρας ὀμμάτων. Περίθου δὲ αὐτοῦ σοῖς δακτύλοις ἐπίγραψον δὲ ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας σου. Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, υἱὸς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρί. Οὐκ ὠφελήσουσι θησαυροὶ ἀνόμους δικαιοσύνη δὲ ρύσεται ἐκ θανάτου. Εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου,

στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύψει πένθος ἄωρον. Σοφὸς καρδίᾳ δέξεται ἐντολάς, ὁ δὲ ἄστεγος χεῖλεσι σχολιάζων ὑποσκελισθήσεται. Ὅς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται πεποithώς· ὁ δὲ διαστρέφων ἰὰς ὁδοὺς αὐτοῦ γνωσθήσεται.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος· ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἢ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέειρασεν αὐτοὺς καὶ εὖρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται, κρινοῦσιν ἔθνη· καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποithότες ἐν αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Ἐκτενής. Καταξίωοι. Ἡ Πληρωτική.

Λιτὴ.

Ἀνδρέου Κρήτης στιχηρὰ ἰδιόμελα ἦχος α΄.

Δεῦρο νῦν κοινωνὸν δείξω Παύλου τὸν Τίτον, καὶ συνεργὸν καὶ δόξαν Χριστοῦ καὶ Ἐκκλησιῶν Ἀπόστολον· συμπληρούτῳ δέ μοι Παῦλος αὐτὸς, Χριστοῦ τὸ στόμα, τοῦ λόγου τὴν σύμφρασιν, ἐνὸς κατὰ σύγκρισιν ἐπεξιῶν, οὓς αὐτῷ συναπέστειλεν εἰς διακονίαν, ἣν ἐπεπίστευτο. Εἶτε γὰρ ὑπὲρ Τίτου, φησί, κοινωνὸς ἐμός, καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός, εἶτε ἀδελ-

— 7 —

φὸς ἡμῶν, Ἄποστολος Ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. Ἄλλὰ πρέσβευε Κυρίῳ, Τίτε ιερῶτατε ὑπὲρ τῆς ποιμένης σου.

Ἦχος τοῦ αὐτοῦ

Σὺ εἶ, Τίτε, τὸ μέγα τῶν ἔργων Παύλου κατόρθωμα· τὸ καλὸν γεώργιον· τὸ περιώνυμον τῶν αὐτοῦ καυχημάτων καλλώπισμα· τὸ κράτιστον ἐκείνου πόνων συμπέρασμα. Σὺ νυμφαγωγὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἔδνα νυμφικά, καὶ φερνὴν αὐτῇ προικοφορήσας, τὰ Κρήτης γεννήματα. Σὺ τῆς ἐνεγκαιμένης ὁ πρῶτος ἀρχιποίμην καὶ πρόεδρος, μὴ παύση ἀπὸ νομῶν εἰς νομὰς εἰσάγων τε καὶ ἐξάγων, καὶ πρὸς τὴν νοητὴν τῶν θείων πόσιν καθοδηγῶν τοὺς ἄρνας Χριστοῦ.

Ἦχος πλ. δ' . τοῦ αὐτοῦ

Ἴδου καὶ πάλιν συνάγει ἡμᾶς Τίτος, ὁ πρῶτος τῆς εἰδωλομανίας ἀντίπαλος, καὶ τῆς Χριστοῦ θεοσοφίας ὑπέρμαχος, ὁ κατὰ τῶν προσκυνούντων τοὺς λίθους, λίθος προσκόμματος κείμενος, καὶ τὸν εἰς κεφαλὴν γωνίας, τῆς Ἐκκλησίας λίθον, Χριστὸν, αὐτοῖς ὑποθέμενος. Τίτος τὸ θεόκτιστον τῆς Κρητῶν Ἐκκλησίας προπύργιον· ἡ ἀψευδὴς τῶν ἀδιστάκτως αὐτῷ προσιόντων ἀντίληψις, τὸ εὐπρεπὲς τῆς περὶ ἡμᾶς θείας κηδεμονίας προαύλιον, δι' οὗ τὴν ἀλήθειαν ἐγνωμεν, τὴν ζωὴν ἐσχήκαμεν, καὶ τὴν γνῶσιν ἐλάβομεν, Αὐτοῦ πρεσβείαις σῶσον Κύριε τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β' . τοῦ αὐτοῦ

Σὺ, Τίτε, ὁ καιόμενος λύχνος, καὶ ὑπὸ μοδίῳ κρύπτεσθαι μὴ δυνάμενος, ἀλλ' ἀφ' ὑψηλοῦ, τῇ χρυσαυγεῖ λυχνίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τίθεσθαι· πρέσβευε τῷ ἀνεσπέρῳ φωτί, φωτίζειν τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα ἤχος δ' . τοῦ αὐτοῦ

Τίτε, μακάριε Πάτερ, τὸ μέγα τῆς Κρήτης καύχημα καὶ καλλώπισμα καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, καὶ τῆς ἄνω μυστολατρείας, καὶ τῶν θείων ὑφηγητά, δέχου πρὸς ἡμῶν, οἷόν τι Σειρήνιον μέλος, τὸν ἐφύμνιον λόγον, καὶ τραυλίζειν ἐθέλουσι, φιλόστοργος ὢν, ἡδιστα παράβαλε σὸν οὖς, ἡμετέροις λόγοις· φίλα γὰρ πατράσι τὰ τῶν τέκνων ψελλίσματα, καὶ σαῖς πατρικαῖς ἰκεσίαις σῶζε τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων

Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ προσόμοια· ἤχος δ' .

Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς.

Ἄνευφημοῦσι Κρητῶν οἱ δῆμοι πάντες, Σοῦ τὴν πανασίδιμον μνήμην Ἀπόστολε, ὡς εὐπρεπῆς γὰρ ἐξέλαμψε, καὶ φωτοφόρος, πεποικιλμένη σφαγίων τάγμασι, ὅθεν καὶ σκιστῶσι νῦν ἀγγέλων σύστημα, ἐπικροτοῦσι δὲ Μάρτυρες, σὺν Ἀποστόλοις, τῶν σῶν ἀγώνων Τίτε τὰ ἔπαθλα, καὶ ἀνυμνοῦσι τὸν δοξάσαντά σε, Σωτῆρα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὃν ἰκέτευε σῶσαι καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν

Στιχ. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Ἐσφραγισμένοι Σωτῆρος τῆ σφραγίδι, εὐρέθητε ἅπαντες πρὸ τῶν σφαγέων ὑμῶν· καὶ τῶν ἀπίστων ἡ μάχαιρα, θανατηφόρος, πρὸς δὲ πυρβόλοι σφαῖραι καὶ πύραυνα, πάντα συντυχάνοντα χαμαὶ κατέρριπτον, καὶ πρὸς τὰ ἄνω ἀπέπεμπον, μετὰ βασάνων, τὰ τῶν θυμάτων πνεύματα ἅγια, ἃ ἀνευρόντο, τὸν ἀρχιθρόνον πολιοῦχον Κρητῶν καὶ θύτην θεοῦ, Τίτον, δέονται τούτου τοῦ πατρίδα σωθῆναι ἡμῶν.

Στιχ. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ.

Διακηρύξας Χριστοῦ τὴν θείαν πίστιν, ἐγένου ἀρχιθρόνος

τῆς Ἐκκλησίας Κρητῶν· καὶ κατὰ πόλιν κατέστησας, ἱερωσύνην, καθάπερ Παῦλός σοι διετάξατο. Ὅθεν τὴν ὑπέρλαμπρον μνήμην σου ἀνθεσι πνευματικαῖς καταστέφομεν, εὐγνωμονοῦντες ἐφ' οἷς εἰργάσω Τίτε Ἀπόστολε. Ἀλλ' ὡς τῷ θρόνῳ παριστάμενος, λαμπροφόρος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καθικέτευε σῶσαι καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα ἤχος β'.

Τὴν ἱεράν ἐπέτειον, τοῦ προστάτου τῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας ἑορτάζοντες μνημόσυνα τῶν πατέρων τελέσωμεν, τούτους γὰρ Χριστῷ λατρεύοντας, ἐχάλκευσαν κίνδυνοι, καὶ ἐστόμωσαν βάσανοι, καὶ ποικίλαι κολάσεις ἀνήλωσαν σώματα φύσει φθειρόμενα. Ἐνίκα γὰρ ὁ πόθος τὴν φύσιν διὰ θανάτου πείθων τοὺς ἐραστάς, διαβῆναι πρὸς τὸν ποθοῦμενον Χριστὸν τὸν Θεόν, καὶ Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ. Ὡ θαύματος καινοῦ, πάντων τῶν . . .

Νῦν ἀπολύεις — Τρισάγιον

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ἀποστόλων φαινόλην περιβαλλόμενος, καὶ μαρτύρων χορείαις περικυκλούμενος, τῷ Δεσπότῃ Σου Χριστῷ, Τίτε παρίστασαι, ποιμενάρχα ἱερέ, πολιούχε τῶν Κρητῶν, Αὐτῷ δ' οὐ παύη πρεσβεύων, ὑπὲρ ἡμῶν οὖς ἐρρύσω, ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἀλάστορος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος

Μεθ' ἧς ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς ἐκ τοῦ ἱεροῦ βήματος κρατῶν θυμιατήριον. Ψάλλονται τὰ τροπάρια τοῦ Νεκρωσίμου τρισαγίου, ἧτοι Μετὰ πνευμάτων δικαίων κ.τ.λ. καὶ ὁ ἱερεὺς εὐχεται·

Ἵπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τὸ διὰ τὸ εὐλογητὸν ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὑπὲρ πα-

τρίδος κατὰ τε τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἐν ἀπάσῃ τῇ νήσῳ σφαγιασθέντων, φονευθέντων, ὀλοκαυτωθέντων, ἐν βασάνοις καὶ διωγμοῖς πρὸς Κύριον μεταστάντων, καὶ πεσόντων ἀδελφῶν ἡμῶν.

καὶ Ἀπόλυσις.

ΟΡΘΡΟΣ

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ μετὰ τὸ Θεὸς Κύριος. Τὰ ἀπολυτικά

Μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν Κάθισμα.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὴν μνήμην τὴν σεπτὴν, Ἱεράρχου τιμῶντες, τὴν αἰνεσὶν Χριστῷ ἀναπέμφωμεν πάντες, καὶ Τίτον εὐφημήσωμεν, τὸ πατρίδος καλλώπισμα, καὶ ἐντρύφημα, καὶ φωτοφόρον λυχνίαν· κλημα βότρυας τοὺς λογικοὺς νῦν περκάζον, τοῦ θείου κηρύγματος.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μητέρα σε Θεοῦ, ἐπιστάμεθα πάντες, παρθένον ἀληθῶς καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες, πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα, σὲ γὰρ ἔχομεν ἁμαρτωλοὶ προστασίαν· σὲ κεκτήμεθα ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην πανάμωμον.

Μετὰ δὲ τὴν β'. στιχολογίαν.

Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως.

Τίτος σήμερον, ὁ θεοκῆρυξ, συγκαλούμενος τὰς ὁμηγύρεις, ἅς τῷ λόγῳ Κυρίῳ προσήρμωσε, πάντας προτρέπεται,

βιον ἅγιον, καὶ πολιτείαν διάγειν θεάρεστον, οὗτος στέφανος Χριστῷ τῷ Θεῷ ἐράσμιος, δωρούμενος ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θείας φύσεως οὐκ ἐχωρίσθη, σὰρξ γενόμενος ἐν τῇ γαστρὶ σου, ἀλλὰ Θεὸς ἐνανθρωπίσας μεμένηκεν, ὁ μετὰ τόκον Μητέρα Παρθένον σε, ὡς πρὸ τοῦ τόκου φυλάξας πανάμωμον, μόνος Κύριος. Αὐτὸν ἐκτενωῶς ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Μετὰ τὸν πολυέλαιον κάθισμα ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Διασπείρας ἐν ἡμῖν, σπόρον τῶν θείων ἐντολῶν, διωργάνωσας ἡμᾶς, κατὰ κανόνα εὐσεβῆ, ἀντικτησάμενος φοῖνικα Χριστοῦ καὶ κλέος. Ὅθεν γεγηθῶς πρὸς ἀγῶνας καλεῖς, καὶ πόνους ἀρετῆς, Τίτε Ἀπόστολε, πνευματικῇ τῇ σύριγγι τοῦ λόγου, τὰ λογικὰ Χριστοῦ θρέμματα, τῆς Βασιλείας αὐτῶν μετόχους, ποιῆσαι τούτους δεόμενος.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Κατεπλάγησαν Ἀγνή, πάντες ἀγγέλων οἱ χοροί, τὸ μυστήριον τῆς σῆς, κυοφορίας τὸ φρικτόν· πῶς ὁ τὰ πάντα συνέχων νεύματι μόνῳ, ἀγκάλαις ὡς βροτός, ταῖς σαῖς συνέχεται, καὶ δέχεται ἀρχήν, ὁ προαιώνιος, καὶ γαλουχεῖται, σύμπασαν, ὁ τρέφων πνοὴν ἀφάτῳ χρηστότητι; καὶ σὲ ὡς ὄντως, Θεοῦ Μητέρα, εὐφημοῦντες δοξάζουσι.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ πρῶτον ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου. Προκει-
μενον ἦχος δ'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς. Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. (Ἴδε Κυριακὴν τῶν Ἁγίων Πατέρων). Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀποστόλου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλέησόν με ὁ Θεός. ἦχος β΄.

Σύ, Τίτε, ὁ καιόμενος λύχνος, καὶ ὑπὸ μοδίῳ κρύπτεσθαι μὴ δυνάμενος, ἀλλ' ἀφ' ὑψηλοῦ, τῇ χρυσαυγεί λυχνίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τίθεσθαι. Πρέσβευε τῷ ἀνεσπέρῳ φωτί, φωτί-
ζειν τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου κ.λ.π.

Ὁ κανὼν τοῦ Ἀγίου Τίτου, οὔ ἢ ἀκροστιχίς.

Παύλου μαθητὴν Τίτον ὑμνῶ προφρόνως.

Ῥδὴ α΄. Ἦχος δ΄. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Παντοίοις χαρίσμασι, καταπλουτίσασα χάρις σε, τοῦ Πνεύματος κήρυκα θεῖον Ἀπόστολον, εἰς τὰ πέρατα κηρύττοντα ἐκπέμπει, τοῦ Λόγου τὴν σάρκωσιν, Τίτε αἰοῖδιμε.

Αὐγὴν θείας χάριτος, εἰσδεδεγμένος ἐξήστραψας, ὡς ἥλιος Πάνσοφε, ταῖς ἐν τῷ σκότει ψυχαῖς· ἄς ἐφώτισας, ἐξαίρων ἀμαρτίας, δουλείας λυτρούμενος, πλάνης μακάριε.

Ἐπάρχων ἀνάπλεως, τῶν χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος, ὁ Παῦλος ὁ πάνσοφος σὲ προχειρίζεται, καὶ διάκονον, καὶ θεῖον ὑποφήτην, καὶ πίστεως κήρυκα, Τίτε θεσπέσιε.

Θεοτοκίον.

Λυτρούμενος ἔλαμψε, σοῦ ἐκ νηδύος ὁ Κύριος, τοῦ κόσμου τὰ πέρατα, πλάνης θεόνυμφε· ὃν ἰκέτευε, καὶ πάντοτε δυσώπει, σωθῆναι τοὺς πίστει σε, Κόρη γεραίροντας.

Καταβασία. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ῥδὴ γ΄. Οὐκ ἐν σοφίᾳ.

Οὐκ ἐν σοφίᾳ, μωραινούση αὐτῇ τοὺς προσέχοντας, ἀλλὰ γνώσει ἀληθεῖ, τὴν ἀγνωσίαν Μακάριε, ψυχῶν ἀπεδίωξας, τῶν προστρεχόντων σοι.

Ἐλομανοῦσαν, ἀθείας ἀκάνθαις τὴν ἄρουραν, παγκληρίας

— 13 —

τῶν ἐθνῶν, δρεπάνη θεία ἐκάθηρας, γνώσεως τὰ σπέρματα, καταβαλλόμενος.

Μίαν κηρύττων, ἐν τρισί, τοῖς προσώποις θεότητα, ἀπεδίωξας ἀχλύν, πολυθείας Μακάριε, θείαν πρὸς ἐπίγνωσιν, ἄγων τὰ πέρατα.

Θεοτοκίον.

Ἄγιωτέραν, τῶν Ἀγγέλων καὶ πάσης τῆς κτίσεως, ἀνωτέραν ὁ ἐκ σοῦ, σαρκὶ τεχθεὶς σε εἰργάσατο· ὅθεν σε ὡς Δέσποιναν, πάντων γεραίρομεν.

Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους

Κάθισμα ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν.

Ὡσπερ ἄττρον ἠλίῳ συμπορευθεὶς, παναοίδιμε Τίτε Παύλῳ σαφῶς, τὴν γῆν ἐφωτίσατε, καὶ τὸ σκότος ἐλύσατε· ἐν τῇ Κρητῶν δὲ νήσῳ, εἰσδήσας μακάριε, διὰ θανάτου πᾶσιν, ἀδύτους κατέλιπες, θείας ὡς ἀκτῖνας, τοὺς σοὺς πόνους καὶ λόγους· ὑφ' ὧν ἐλλαμπόμενοι, εὐσεβῶς τε γεραίρομεν, καὶ συμφώνως βοῶμέν σοι. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε θρόνε πυρίμορφε τοῦ Θεοῦ, χαῖρε Κόρη καθέδρα βασιλικὴ κλίνη πορφυρόστρωτε· χρυσοπόρφυρε θάλαμε· χλαμὺς ἀλουργόχροε· τιμαλφέστατον τέμενος· ἀστραπηφόρον ἄρμα· λυχνία πωλύφωτε· χαῖρε Θεοτόκε, δωδεκάτειχε πόλις, καὶ πύλη χρυσήλατε, καὶ παστὰς ἀγλαόμορφε, ἀγλαόχρυσε τράπεζα, θεοκόσμητον σκήνωμα· χαῖρε ἐνδοξε νύμφη ἡλιοστάλακτε, χαῖρε μόνη ψυχῆς μου διάσωσμα.

Καταβασία. Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλὴν
τῆς ἐκ τῆς Πορθένου.

ᾠδὴ δ' . Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Θησαυρῶν ἐξ ἀκενώτων, ἀρυόμενος πάνσοφε, πενομένας
φρένας, πλούτου ἀληθείας ἐνέπλησας, νενεκρωμένας, καρδίας
ἀνεζώωσας, ἀγνωσίας, διώκων ἀχλὺν παναοίδιμε.

Ἡ τοῦ Παύλου σε σαγήνη, τῇ προνοίᾳ τῆς χάριτος, σα-
γηνεύει Τίτε, μέλλοντα προθύμως εἰς ὕστερον, σοῦ τῷ ἀγ-
κίστρῳ τοῦ λόγου ἔθνη πάμπολλα ἀνελκύσειν ἀπάτης βυθοῦ
πρὸς εὐσέβειαν.

Τῷ κλεινῷ ὡσπερ ἀρνίον, θείῳ Παύλῳ ἐπόμενος, τοὺς βα-
ρεῖς ἐκ μέσου λύκους Θεηγόρε ἀπήλασας· τὰ τῶν εἰδώλων
τεμένη κατηδάφισας, καὶ ναοὺς Θεοῦ, τοὺς γηγενεῖς ἀπετέ-
λεσας.

Θεοτοκίον.

Ἡ Ἁγία Θεοτόκος, ἡ σκηνὴ ἡ ἀμόλυντος, τοῦ φωτὸς ἡ
πύλη, τράπεζα καὶ στάμνος ἡ πάγχρυσος, τὸ ἀλατόμητον
ἄρος καὶ κατάσκιον, ὡς χωρήσασα, τὸν Πλαστουργὸν μακα-
ρίζεται.

Καταβασία. Ἐξέστιν τὰ σύμπαντα

ᾠδὴ ε' . Ἀσεβεῖς οὐκ ὄψονται

Νεμομένην ἔστησας, κακίας τὴν πληγὴν, τῶν ἐθνῶν Τίτε
τὰς ψυχὰς, τῷ νοστήμῳ ἅλατι, τῶν θείων λόγων σου, ἰατρὸς
ὡς ἄριστος, ὡς τῆς χάριτος διάκονος.

Ταῖς τοῦ Παύλου νεύσεσιν, ὑπέικων εὐμενῶς, σὺν αὐτῷ
τὴν ὑπ' οὐρανόν, διατρέχεις πάνσοφε, λόγον τῆς γνώσεως,
εὐαγγελιζόμενος Θεοκῆρυξ πανσεβάσμιε.

Ἴσουργὸν ὁμόθρονον, τὸν Λόγον τῷ Πατρὶ, ἐκδιδάσκων οἶα

— 15 —

σοφός, Θεηγόρε ἔπεισας τοὺς ματαιόφρονας, τῶν εἰδώλων ἄ-
πασαν, τὴν ἀπάτην ἀποκρούεσθαι.

Θεοτοκίον.

Τὴν ἀγνήν ἀγνεύοντι, τιμήσωμεν νοί, καλλονὴν τὴν τοῦ
Ἰακώβ· καὶ ἐνθέοις πράξεσι καλλυνόμενοι, εὐσεβῶς ὑμνήσω-
μεν, ὡς Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

ᾠδὴ 5'. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς

Ὁ Παῦλος, ὁ τοῦ κόσμου ἀνέσπερος ἥλιος, σὲ ὡς ἀκτίνα
ἐκπέμπει, φωτοβόλον τίτε τὰς ἐν τῷ σκότει τῆς ἀγνοίας
καθευδούσας καρδίας φωτίζουσας.

Ναμάτων ζωηρῶν ὑπάρχων ἀνάπλεως, ρεῖθροις ἐνθέων
δογμάτων, τοὺς χειμάρρους τῆς ἀγνωσίας, κατακλύζεις κα-
ταρδεύων Κρητῶν τὰ συστήματα.

Θεοτοκίον

Ἕμνοῦσι γενεαὶ γενεῶν σε πανύμνητε τὸν ὑπερύμνητον
Λόγον τοῦ Θεοῦ γὰρ ἔτεκες ὑπὲρ λόγον· ὃν δοξάζει, καὶ βρο-
τῶν καὶ ἀγγέλων τὰ τάγματα.

Καταβασία. Τὴν θείαν ταύτην

Κοντάκιον. Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τοῦ Παύλου δειχθεὶς, συνόμιλος Ἀπόστολε, σὺν τούτῳ
ἡμῖν, τὸν λόγον προκατήγγειλας, τῆς ἐνθέου χάριτος, μυ-
στολέκτα τίτε μακάριε· διὰ τοῦτο βοῶμέν σοι· Μὴ παύση
πρεσβεύων ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ὁ Οἶκος

Τὸν ἐπὶ γῆς ὀφθέντα Σωτῆρα καταγγείλας ἐν κόσμῳ, τῆς
αὐτοῦ ἀψευδοῦς Θεότητος ἐχρημάτισας φίλος οἰκεῖος καὶ κλη-
ρονόμος· ὅθεν πίστει προσπίπτων, σὲ ἱκετεύω, ὅπως ταῖς
σαῖς ἱκεσίαις παράσχῃς μοι ἄφεσιν, διώκων τὴν ἀχλυώδη

τῆς ψυχῆς μου σκοτόμαιναν ἐνδοξε, τοῦ ἐπαξίως ὑμνῆσαι σε, καὶ βοᾶν σοι ἀπαύστως Ἀπόστολε. Μὴ παύσῃ πρεσβεύων ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Συναξάριον

Τῇ 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἀγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Τίτου, πρώτου ἱεράρχου Κρήτης

Ἰτω παρ' ἡμῶν καὶ Τίτῳ βραχὺς τίτλος

Τούτου τελευτὴν τὴν ἐν εἰρήνῃ φέρει

Οὐράνιον δάπεδον λάχει εἰκάδι Τίτ' ἐνὶ πέμπτῃ.

Τίτος ὁ μακάριος, ἐκ Κρήτης ὀρμώμενος ἦν τοῦ ἀνθυπάτου τῆς νήσου συγγενῆς, ἐκ γένους ἐπιφανοῦς. Περιτυχὼν τῶν Μωσαϊκῶν βιβλίων, καὶ τὰ Ἑβραϊκὰ νράμματα μεμαθηκῶς πρόσεισι τῷ ἑαυτοῦ προσγενεῖ, καὶ πείθει τὴν ἐπὶ Ἱεροσόλυμα πράως αὐτῷ ἀνεῖναι πορείαν. Τάχιστα δὲ τὴν Ἰουδαίαν κατειληφώς, ὅτε σχεδὸν ἀρχὴν εἶχε τοῦ Εὐαγγελίου τὸ κήρυγμα, ἐγένετο πρῶτος τοῦ ὄντος ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὄχλον ὀνομάτων ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι» ὅτε ἡ τοῦ θεοῦ Πνεύματος χάρις τοῖς Χριστοῦ μαθηταῖς ἐπεκάθισε, καὶ ἐπιστρεψάντων ἐπὶ Κύριον. Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ ὁ Παῦλος τῆς Ἐκκλησίας ὁ μέγας ἐπέστη διδάσκαλος. Τότε Τίτος πᾶσι χαίρειν εἰπὼν πρόσεισι, αὐτῷ, καὶ γίνεται τῶν συνήθων καὶ γνωρίμων εἷς, καὶ μετ' οὗ πολὺ σύστιος καὶ ὁμόσκηνος, καὶ συνόμιλος αὐτῷ καὶ συνέκδημος ἐν τῷ τοῦ Εὐαγγελίου κηρύγματι. Παρίσταται μετὰ Παύλου ἐν τῇ Συνόδῳ τῇ Ἀποστολικῇ ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ μὴ δεξαμένου τοῦ Παύλου περιταμεῖν αὐτὸν γίνεται οὗτος τῆς καταργήσεως τῆς σαρκικῆς περιτομῆς ὁ πρῶτος ἐπιφανῆς εἰσηγητής. Εἶτα ἀποστέλλεται πρὸς Κορινθίους ὑπὸ τοῦ Παύλου ἵνα περὶ τῆς καρποφορίας τῆς πρὸς αὐτοὺς πρώτης ἐπιστολῆς αὐτοῦ βεβαιωθῇ, ἐπανελθὼν ἐκεῖθεν ἐντυγχάνει τῷ Παύλῳ ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ χαίρων εὐαγγελίζεται αὐτῷ ἀγαθὰ περὶ τῆς ἐν Κορίνθῳ Ἐκκλησίας, παρέσχε δ' οὕτω ἀφορμὴν εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους β'. ἐπιστολὴν τοῦ Παύλου. — Συνοδεύει εἶτα Παύλῳ εἰς Κρήτην, καὶ μένει ἐκεῖ ἐντεταλμένος ὑπὸ Παύλου ἵνα τὰ «λείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃ κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους» ὡς Παῦλος αὐτῷ διετάξατο· καὶ γίνεται οὕτω πρῶτος ἱεράρχης Κρήτης, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ τῶν ἐθνῶν Μεγάλου Ἀποστόλου Παύλου ἐγκατασταθεὶς. Καλεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Νικόπολιν ἕνθα ἐσκόπει διαχειμάσαι. Μετέβη δὲ καὶ εἰς Δαλματίαν, ἀλλὰ πόθεν ἄδηλον.

Ταῦτα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Παύλου περὶ Τίτου ἡμῖν τὰ γνωστά. Τὰ δὲ

ἐξῆς ὀκνεῖ μὲν εἰπεῖν ὁ λόγος, ἅτε τὴν ἡμετέραν διαφεύγοντα γνῶσιν, καὶ κρείττονα τάχα τῆς πολλῶν ὑπολήψεως ὄντα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἐπανόδου τοῦ Λειψάνου τοῦ ἀγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἀγίων Πατέρων ἡμῶν Μηνᾶ, Ἐπιφανίου, Γενναδίου καὶ Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησία μνημόσυνα τελεῖ τῶν τε κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τοῦ 1898 ἐν Ἡρακλείῳ ὑστάτων σφαγίων τῶν σφαττομένων «διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον» καὶ πάντων τῶν κατὰ διαφορούς καιροὺς ἐπὶ τῆς νήσου, ἐν βασάνοις καὶ διωγμοῖς, ἐν θλίψεσι καὶ κακώσεσι εἰς τὴν ἄληκτον μεταστάντων ζωὴν βιαίῳ θανάτῳ ὑπὸ τῶν τυραννούντων τῆς ἡμετέρας πατρίδος παραδοθέντων οἷς αἰωνίαν ἀνάπαυσιν δῶη ὁ Κύριος ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας Ἀμήν.

Ῥοδὴ ζ'. Ὁ διασώσας ἐν πυρί.

Μίαν Θεότητα ὑμνεῖν, μίαν κυριότητα σέβειν, Τίτος διδάσκων τοὺς βροτοὺς πολυθεοῦ μανίας ἀπήλλαξεν, εὐσεβῶς ἀνακράζοντας. Ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων εὐλογητὸς εἶ.

Νενεκρωμένη τῇ ψυχῇ, ἄψυχον οἱ σέβοντες ὕλην, τὸν νεκρωθέντα δι' ἡμᾶς ζωοδότην Θεὸν κατενόησαν, ὑπὸ σοῦ παιδευόμενοι, Μαθητὰ καὶ μυστολέκτα τῶν ἀπορρήτων.

Ὡς ἀληθείας ὑπουργός, ψεύδους καθαιρέτης ἐφάνης, καὶ ὡς τοῦ Παύλου μαθητῆς, διωγμοὺς καὶ κινδύνους ὑπέμεινας, σὺναὐτῷ μέλπων ἐνδοξε. Ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον.

Πεποικιλμένη ἀρεταῖς, τοῦ Παμβασιλέως παρέστης, ἐκ δεξιῶν τοῦ ἐκ τῶν σῶν, σαρκωθέντος αἱμάτων Ἀνύμφευτε, ἐκτενῶς ἱκετεύουσα, λυτρωθῆναι ἀπὸ πάσης ἡμᾶς ἀνάγκης.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν

Ῥδὴ η΄. Παῖδας εὐαγεῖς.

Ρανίσιν αἱμάτων σου ἐσβέσθη, τὸ πῦρ τῆς ἀπάτης τὸ ἀλλότριον· νόσοι ἐδιώχθησαν, δαίμονες ἠλάθησαν, τῇ πρὸς Θεὸν δεήσει σου, Τίτε Ἀπόστολε· διόσε ὡς θεράποντα θεῖον, τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ ἀνευφημοῦμεν.

Ὅλως τῷ Θεῷ ἱερωμένος, καὶ θεαῖαις ἠγλαῖσμένος Τίτε χάρισι, Λόγον τὸν σωτήριον, πᾶσι διετράνωσας, τὸν ἀλογίας πάνσοφε ἡμᾶς ρυσάμενον, τοὺς πίστει ἀληθεῖ εὐλογοῦντας, καὶ ὑπερηψοῦντας αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Φωτὸς καθαρῶτατον δοχεῖον, ἐγένου καταφωτίσας τὴν ὑφήλιον, θεοῖσι ἀμαρύγμασι, Τίτε ἀξιάγαστε· καὶ ἀμαυρώσας ἐνστασιν παρανομούντων ἐχθρῶν, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε ἐβόας, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ρομφαία ἢ πάλαι στρεφομένη, τὰ νῶτα Παρθένε νῦν μοι δίδωσι, Λόγον ὅτι ἔτεκες σάρκα περικείμενον, καὶ ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσι κατανοούμενον ὃν τρέμουσιν ἀγγέλων αἱ τάξεις, καὶ δοξολογοῦσι βροτοὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία. Παῖδας εὐαγεῖς.

Ῥδὴ θ΄. Εὐα μὲν τῷ τῆς παρακοῆς.

Ὅλην σου τὴν πρὸς τὸν Λυτρωτὴν ἀγάμενος καὶ ἀγάπην καὶ πεποίθησιν, ἔλκει συνέκδημον ὁ Παῦλος, σὺν σοὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. τοῖς ἔθνεσι κηρύττων Ἀπόστολε· ὅθεν σὺν τούτῳ σε γεραίρομεν.

Νόσους ἐκδιώκεις τῶν πιστῶν, δαιμόνια ἀπελαύνεις θεία χάριτι, Κρήτης ὁ μέγας πολιούχος, πρωτόθρονός τε ταύτης ὁ ἐνθεος, φωστήρ ὁ διαυγῆς καὶ οὐράνιος, Τίτε θεόφρον ἀξιάγαστε.

— 19 —

Ὡς ἥλιος ἔλαμψεν ἡμῖν ἡ μνήμη σου, φρυκτωρίαις ταῖς τοῦ Πνεύματος, ὄλη παιδρῶς ὠραῖσμένη, τὰ νέφη τῶν παθῶν ἐκδιώκουσα, ἦν πίστει τοὺς τελοῦντας διάσωζε, Τίτε παμμάκαρ ἀξιάγαθε.

Θεοτοκίον.

Σειρὰς τῶν πταισμάτων μου Ἄγνη διάλυσον, μεσιτεία σου πανάωμε· λύσον τὸ σκότος τῆς ψυχῆς μου· τὸν σάλον τῶν παθῶν μου κατεύνασον· τοὺς μάτην πολεμοῦντάς με συνέτισον· καὶ αἰτήσαι πᾶσι τὸ μέγα ἔλεος.

Καταβασία. Ἄπας γηγενῆς

Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν

Μύστα τῆς θείας χάριτος καὶ Ἀπόστολε Τίτε, σὺν Παύλῳ τῷ θεόφρονι, πρέσβευε τῇ Τριάδι, ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου, καὶ ἡμῖν τοῖς τελοῦσι, τὴν παναγίαν μνήμη σου, καὶ σὲ πόθῳ τιμῶσι, τῶν δυσχερῶν, καὶ πταισμάτων λύσιν καὶ σωτηρίαν, καὶ δόξαν καὶ λαμπρότητα, οὐρανῶν Βασιλείας.

Θεοτοκίον.

Σὺν πολιούχῳ σήμερον, καὶ Κρητῶν ἱεράρχῃ, σὺν Ἀποστόλων τάγμασιν, ὑπὲρ θυμάτων ἀπάντων, ἃ ἔθυσεν ὁ ἀλάστωρ, καθικέτευε Κόρη, καὶ γὰρ Θεὸς ὢν ἔτεκες, προσεδέξατο τούτους, καὶ δι' αὐτούς, καθελὼν ἐν Κρήτῃ τὴν τυραννίδα, βαρβάρου δορυκτῆτορος, ἠλευθέρωσε ταύτην.

Εἰς τοὺς Αἴνους, ἰστῶμεν Στίχους δ'· καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ προσόμοια τέσσαρα δευτεροῦντες τὸ πρῶτον.

Ἦχος δ'· Ἐδωκας σημείωσιν.

Μίαν τρισυπόστατον, ἀνακηρύττων Θεότητα, τὴν πολύθεον θάλασσαν, Κρητῶν διετάραξας, καὶ γαληνοτάτῳ Τίτε πρὸς λιμένα, τοὺς νηχομένους τῷ βυθῷ, τῆς ἀθείας Σὺ

ἐγκαθώρμισας· ἐντεῦθεν τὴν οὐράνιον, ἀντιμισθίαν ἀπέληψας, δυσωπῶν τὸν φιλόνηρον, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων Σε.

Θεαίαις ἀναλάμψεσι, καταυγασθεὶς τὴν διάνοιαν, ὡς ἀκτὶς συμπεπόρευσαι, ἠλίω φωτίζοντι, τὰ ἐσκοτισμένα, Παύλῳ θεῖω Τίτε· καὶ σὺν αὐτῷ πᾶσαν τὴν γῆν, τῆς βαθυτάτης νυκτὸς ἀπήλλαξας· διό σε μακαρίζομεν, ὡς Ἱεράρχην θεόληπτον, ὡς Ἀπόστολον ἔνθεον, πρεσβευτὴν ὡς θερμότατον.

Κρήτης ἐξορμώμενος, καὶ ἐν αὐτῇ ἀφικόμενος, ἀρραγῆς ὡς θεμέλιον, ἐν ἧ ἔστερέωτο, ὀρθοτάτη πίστει, τῆ οἰκοδομία, ἐπωκοδόμησέ πιστούς, τῆς οὐρανίου θείας δυνάμεως, ὁ Τίτος ὁ μακάριος, ὁ τῆς πατρίδος πρωτόθρονος, ὁ τοῦ Παύλου συνέκδημος, καὶ Κρητῶν ἡ παράκλησις.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Τῆς ἐκλογῆς τοῦ σκεύους, Παύλου θεοκήρυκος, φοιτητῆς γενόμενος, καὶ μυηθεὶς τὰ θεῖα παρ' αὐτοῦ διδάγματα, εἰς τὰ ἔθνη πρὸς πίστιν ἀπεστάλης, ἐπιστρέφειν καὶ φωτίζειν, τῆ αἰγλή τῶν λόγων Σου· ὅθεν εἰς τὰ πέρατα διέδραμες, Ἀπόστολε Τίτε, εὐαγγελιζόμενος πᾶσι τὸν σαρκωθέντα Θεόν· ὃν καθικέτευε, τοῦ σωθῆναι τοὺς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην Σου.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή.

Δοξολογία μεγάλη

Εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν τὰ διατεταγμένα πάντα. Πρὸ τοῦ Κοντακίου. Προστασία τῶν χριστιανῶν, ψάλλεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως τὸ Νεκρώσιμον.

Μνήσθητι Κύριε ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων Σου, καὶ ὅσα ἐν βίῳ ἤμαρτον, συγχώρησον. Οὐδεὶς γὰρ ἀναμάρτητος, εἰ μὴ Σὺ ὁ δυνάμενος καὶ τοῖς μεταστᾶσι δοῦναι τὴν ἀνάπαυσιν.

Ὁ Ἀπόστολος

Προκείμενον Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν
Οἱ Οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ

Πρὸς Τίτον ἐπιστολῆς, Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα.

Παῦλος δοῦλος Θεοῦ, Ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ, καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν. Ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγεिलाτο ὁ ἀψευδῆς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων. Ἐφάνέρωσε δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ. Τίτω γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρός, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσης καὶ καταστήσης κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους ὡς ἐγὼ σοι διεταξάμην. Εἴ τις ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδῃ, μὴ ὀργίλον μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ. Ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὄσιον, ἐγκρατῆ. Ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς. Οὓς δεῖ ἐπιστομιζεῖν· ὅτινες ὄλους οἴκους ἀνατρέπουσι, διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους χάριν. Εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης· «Κρήτες αἰεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί». Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής· δι' ἣν αἰτίαν ἐλεγε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει. Μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις, καὶ ἐντο-

λαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. Πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέσθαι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι. Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνω πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους. Ἴνα σωφρονίζωσι τὰς νέας, φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους. Σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουροὺς, ἀγαθὰς ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν. Περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσίαν. Λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῆ, μηδὲν ἔχων περὶ ὑμῶν λέγειν φαῦλον. Δούλους ἰδίους δεσπότης ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας. Μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν· ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις. Παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. Προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ Μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρισις ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα λάλει, καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγγε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. Μηδεὶς σου περιφρονεῖτω. Ὑπομίμησθε αὐτοὺς

ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμοὺς εἶναι. Μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πρᾶότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἡμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ, ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος ἁγίου, οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Ἴνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιουῖσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. Ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις, μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομικὰς περιστάσο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. Αἰρετικὸν ἄνδρα μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοθεσίαν παραιτοῦ· εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἀμαρτάνει, ὧν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω Ἄρτεμᾶν πρὸς σε ἢ Τυχικὸν σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη. Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι, καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἀσπασαί τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἀλληλούϊα· γ'.

— 24 —

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς. Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει. (*Ἴδε 6 Σεπτεμβρίου).

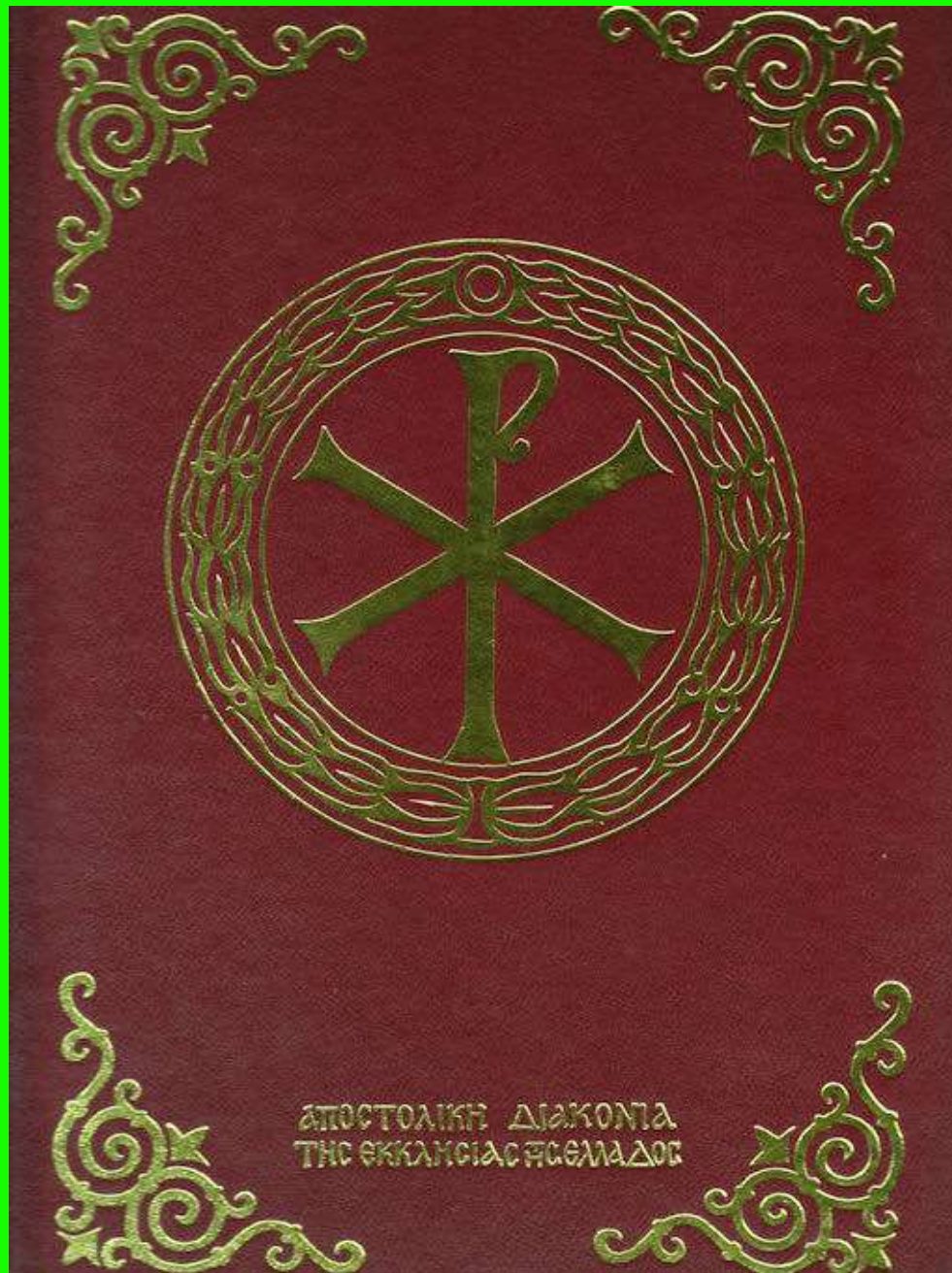
Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν.

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν

Μετὰ πνευμάτων δικαίων, καὶ τὰ λοιπά· καὶ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ βιαιάν ὑποστάντων μετάστασιν ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ

Ἐπίκλησις

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΗΣΣΕΜΑΔΟΣ